

Zákon a milosrdenstvo - Božia milosť

2 Kron 30,18-20 – „Pretože väčšina ľudu, mnohí z Efrajimu, Menašeho, Jisáchára, Zebulúna sa neočistili a jedli paschu, ako nebolo predpísané, modlil sa za nich Chizkija: Dobrotivý Hospodine, odpusť každému kto sa snaží celým srdcom hľadať Hospodina, Boha svojich otcov, i keď bez čistoty požadovanej svätynou. Hospodin vyslyšal Chizkiju a uzdravil ľud.“

Na úvod dve otázky:

1. Nakoľko bol Mojžišov zákon záväzný pre Izrael?
2. Urobil z neho, z nejakej jeho časti Pán Boh nejakú výnimku ?

1. V **2. Kron 30.** kapitole je uvedený príbeh o jednej udalosti zo života kráľa Chizkiju (Ezechiáša). Chizkija nastupuje na trón po svojom otcovi Achazovi v svojich 25 rokoch. V Písme je o Chizkijovi napísané vysoké hodnotenie „*robit presne tak ako jeho otec Dávid*“ (2 Kron 29,2).

Kráľ bol celkom oddaný Pánu Bohu a preto sa staral aj o duchovný rast národa. Za svojho panovania urobil významné zmeny v krajine: očistil chrám od pohanských praktík, obnovil bohoslužbu v chráme, pretože nejakú dobu bol chrám zavretý, odstránil modloslužbu v uliciach Jeruzalemu i v celom kráľovstve.

S reformou začal od prvého mesiaca svojej vlády. Chcel prekonať starý rozkol medzi severným a južným kráľovstvom a zjednotiť celý Izrael, preto pripravuje spoločnú slávnosť Paschy - aram. (Pesach – hebr. - slávnosť na pamiatku záchrany prvorođených synov v Egypte a vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva) a pozýva na slávnosť Izraelitov nie len z Judska, ale i zo severných častí krajiny (príprava na túto slávnosť vyžadovala vnútornú očistu; ak sa slávnosti zúčastnili aj cudzinci museli byť obrezaní v zmysle Mojžišovho zákona - Ex 12,43-49).

Kráľ chcel, aby slávnosť Paschy, pri ktorej sa Izraeliti schádzali k spoločnej oslave bola pre ľud požehnaním a preto sa ju snaží dôkladne pripraviť, čo mu zabralo viac času ako pôvodne počítal.

2. Posun slávenia Paschy o jeden mesiac

Kráľ Chizkija sa rozhodol, že slávnosť Paschy bude sláviť v druhom mesiaci (v.4) i keď podľa Mojžišovho zákona sa má slávnosť začať v prvom mesiaci (14-teho Nissana). Bolo možné posunúť tento sviatok o jeden mesiac?

V Mojžišovom zákone je uvedené, že za určitých podmienok je možné slávenie Paschy posunúť o jeden mesiac (Nu 9,10.11) a to v prípade ak je muž rituálne znečistený, alebo je na ďalekej ceste.

V spomínanom prípade bola slávnosť odložená pre nedostatok kňazov a krátkosť času. Je aj tento argument akceptovateľný pre Pána Boha? Ako sa na to Pán Boh pozerá, vyžaduje nekompromisné dodržiavanie zákona alebo má záujem predovšetkým o človeka?

3. Účastníci slávnosti Paschy neboli rituálne čistí

Niektorí muži z Izraela (bývalého severného kráľovstva) prišli do Jeruzalema na slávnosť Paschy a robili pokánie, ale nie všetci boli čistí (rituálne).

Keď Izraeliti, ktorí prišli do Jeruzalema, sa zúčastnili slávnosti Paschy, hoci neboli očistení - kráľ Chizkija ich zato nevykázal zo spoločenstva, ani ich za to nehrešil. Modlil sa za nich k Hospodinovi, aby im odpustil a Pán Boh ho vypočul a odpustil (uzdravil) (2 Kron 30,19-20).

Čo to hovorí o Bohu – ide mu o dodržanie zákona alebo má záujem o záchranu človeka?

Z Božieho pohľadu je záchrana človeka nad zákonom

4. Predĺženie slávnosti nekvasených chlebov o týždeň

Elen G. White v knihe **Proroci a králi** (180) píše: „*Sviatok nekvasených chlebov sa zvyčajne slávil sedem dní. Keďže tých 7 dní rýchlo ubehlo, ľud sa rozhodol, že ďalších sedem dní venuje na lepšie poznávanie Hospodinových ciest (v. 23). Kňazi vyučovali podľa knihy zákona; ľud každodenne prichádzal do chrámu ďakovať Hospodinovi a oslavovať ho. Na konci slávnostného zhromaždenia si prítomní uvedomili, že Boh zázračne obrátil odpadlé Judsko a hroziaci príval modlárstva zastavil. V Jeruzaleme nastala veľká radosť, lebo od čias Šalamúna, syna Dávidovho, izraelského kráľa, nič také v Jeruzaleme nebolo*“ (2 Kron 30,26).

Je striktné dodržiavanie zákona - v tomto prípade Mojžišovho - dôležité, alebo je možné aj v tomto prípade akceptovať aj iné – „náhradné riešenie“? Ide Pánu Bohu o dodržiavanie zákona, alebo mu viac záleží na pohnútkach človeka?

Čo sa vlastne stalo na začiatku vlády kráľa Chizkiju, ktorý bol označovaný ako dobrý judský kráľ?

Urobí resp. akceptuje v krátkom časovom intervale tri zmeny oproti Mojžišovmu zákonu:

- posunie slávenie sviatku Paschy o 1 mesiac,
- modlí sa za Izraelitov, ktorí sa neočistili podľa Mojžišovho zákona a zúčastnili sa slávnosti Paschy,
- súhlasí s predĺžením slávnosti o jeden týždeň.

Výsledkom týchto „ústupkov“ je, že v Jeruzaleme zavládne veľká radosť a „Potom povstali levítski kňazi a požehnali ľud. Ich hlas bol vyslyšaný a ich modlitba prenikla k Jeho svätému príbytku, k nebesiam“

Toto je dôkazom, že Pán Boh prijal aj takúto interpretáciu zákona.

Z Božieho pohľadu je záchrana človeka nad zákonom

5. Príklad z NZ:

Učeníci idú v sobotu cez obilné pole a keďže boli hladní trhajú klasy a jedia. Keď to farizeji uvidia, hneď to žalujú Ježišovi.

Samotné počínanie učeníkov nebolo v rozpore s Mojžišovým zákonom, len sa nesmeli nič odniesť domov v nádobe alebo vo vreci. Problém bol v tom, že sa to stalo v sobotu. Podľa mienky farizejov samotné trhanie a vymŕvanie klasov bolo prácou (na spôsob žatvy a mlátenia) a teda to bola činnosť v sobotu zakázaná pod prísny trestom – Ex 31,14.

Pán Ježiš to však vidí aj interpretuje inak. Zastane sa svojich učeníkov a uvádza príklad Dávida, ktorý jedol z posvätných chlebov, ktoré mohli jesť len kňazi a Hospodin ho za to nepotrestal.

Pre Ježiša, ako aj pre Dávida je „záchrana života“ nad zákonom, hoci aj tento zákon vydal sám Hospodin.

Okrem toho učeníci boli v službách Syna človeka, ktorý je Pánom aj nad sobotou (Mk 2,27) - inými slovami:

Službu Bohu treba uprednostniť pred bezduchým naplňaním zákona

Ježiš varuje farizejov a platí to aj pre nás, aby sme sa slepo nesnažili dodržiavať zákon a pritom sa nám z mysle vytratí skutočný cieľ:

Z Božieho pohľadu je záchrana človeka nad zákonom

6. Aplikácia

O dôležitosti dodržiavania Božieho zákona sa hovorí dosť často. Tu som skôr upozornil na pohnútky človeka, zvlášť vtedy, keď to z pohľadu druhého vyzerá ako prestúpenie Božieho prikázania.

Aká je reakcia Pána Boha, keď človek neprestupuje Božie prikázanie zo ziskuchtivých pohnútok, ale keď sa snaží o dobro bližneho a dopadne to inak?

Pán Boh je milosrdný ku každému hriešnikovi a dáva mu aj druhú šancu; v praxi to znamená, že:

- prijíma modlitbu kráľa Chizkiju za mužov, ktorí slávil Paschu neočistení,
- akceptuje posun slávnosti Paschy o jeden mesiac, ako aj slávenie slávnosti nekvasených chlebov o týždeň dlhšie,
- nevyčíta učeníkom ich vymieľanie obilia v sobotu, dokonca uznáva aj oprávnenosť jedenia posvätných chlebov Dávidom a jeho družinou,
- hovorí, že v sobotu je možné dobre robiť zvlášť, ak sa to týka záchrany človeka.

Záver:

Čo nám to hovorí o Pánu Bohu?

Ježiš počas celého života robil tak, aby nielen neporušil zákon, ale aby ukázal na niečo ešte závažnejšie ako je litera zákona a tým je naplnenie zákona. To je v Písme vyjadrené slovami (Mt 12,7) – „**Milosrdenstvo chcem a nie obeť.**“

Pán Ježiš nám svojím životom ukázal ako naplnením zákona osláviť Boha a zároveň sa zúčastňovať na diele záchrany človeka.